

UCHWAŁA Nr XV/98/2016

Rady Gminy Kruszyna

z dnia 27 kwietnia 2016r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kruszyna na lata 2016-2020.

Na podstawie art.18 ust.1 i 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016r., poz.446), art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 163 ze zm.),

Rada Gminy Kruszyna

Uchwała:

§ 1

„ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kruszyna na lata 2016-2020”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kruszyna oraz Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kruszynie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Wanda Krawczyk
Wanda Krawczyk

Uzasadnienie

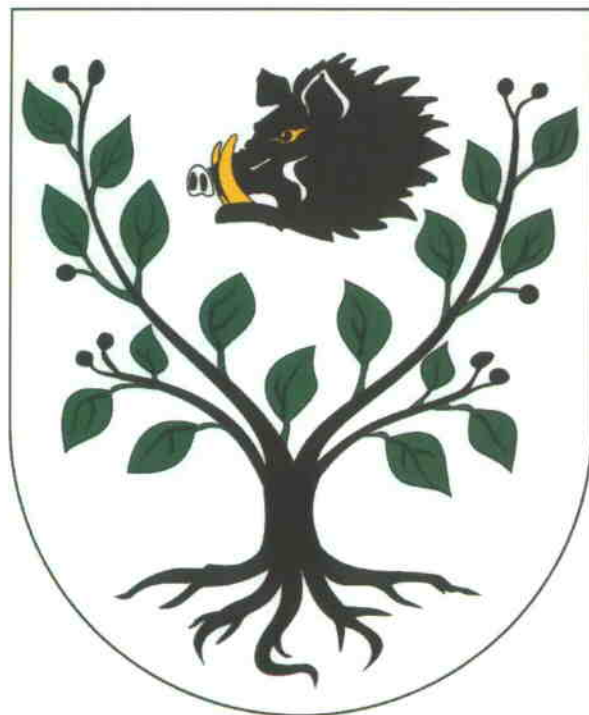
Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390) w art. 6 ust. 2 pkt 1 nakłada na każdą gminę obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez opracowanie i realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kruszyna na lata 2016 – 2020” stanowiący załącznik do projektu uchwały zakłada kontynuację zadań realizowanych przez Gminę Kruszyna określonych w uchwale Nr XXIX/190/10 Rady Gminy Kruszyna z dnia 29 września 2010r.

Określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Przedstawia katalog działań, których celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie, angażuje wiele służb, instytucji do odpowiedzialności za ich realizację.

Załącznik do uchwały Nr XV/98/2016
Rady Gminy Kruszyna z dnia 27 kwietnia 2016r.

**GMINNY PROGRAM PRZCIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY KRUSZYNA
na lata 2016 – 2020**

WSTĘP

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390).

Obowiązek opracowania i realizowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kruszyna na lata 2016-2020 wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki realizacji zadań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w celu skutecznego działania i reagowania na doniesienia o przemocy w rodzinie. Pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kruszyna na lata 2014 – 2020 oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020. W programie zawarte są podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, regulacji prawnych, realizatorów, adresatów programu, zakładanych efektów. Działania programu mają charakter ciągły, wielokierunkowy, dotyczą w szczególności profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy osobom dotkniętym przemocą.

Skuteczność programu zależy od wielu czynników, w tym między innymi od dobrego rozeznania środowiska przez służby odpowiednio przygotowane, zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami, kompleksowej współpracy lokalnych służb i instytucji w ramach pracy w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym, a przede wszystkim motywacji dokonania zmian i wyjścia z kryzysu przez rodziny dotknięte problemem przemocy.

Jedną z podstawowych i egzystencjonalnych potrzeb każdego człowieka jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa. Jednak, niestety, zdarza się i to coraz częściej, że poczucie bezpieczeństwa bywa zachwiane poprzez stosowanie przemocy wobec swoich najbliższych, niegdyś najbardziej kochanych osób, które tworzą rodzinę. Zdarza się, że nie zawsze członkowie rodziny są w stanie ochronić siebie, dzieci i inne osoby przed agresją sprawców, którzy stosują przemoc.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób ,w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Na terenie Gminy Kruszyna przemoc w rodzinie występuje sporadycznie i najczęściej w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań mających na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie zadań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

I. Podstawy prawne tworzenia programu:

1. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390),
2. ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1286),
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.),
4. ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 163 z późn. zm.),
5. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135 z późn. zm.),
6. rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r., nr 209, poz. 1245).

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Kruszyna.

Gminę Kruszyna zamieszkuje 4.930 mieszkańców (stan na dzień 18.04.2016r.) Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym w tym:

- mężczyźni od 18 do 64 lat - 1.724 osoby
- kobiety od 18 do 60 lat – 1.472 osoby,
które łącznie stanowią ok. 65 % ogółu mieszkańców.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kruszynie wynika, że przemoc w rodzinie jest tematem zamkniętym, który rzadko kiedy wychodzi poza rodzinę. Zjawisko przemocy istnieje. Widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskiej Karty”. Jednakże pocieszający jest fakt, że niektóre pokrzywdzone osoby coraz częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie. Celem „ Niebieskich Kart” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Zjawisko przemocy domowej jest problemem trudnym do zbadania, a jego skalę oszacowano opierając się na statystykach Komisariatu Policji w Kłomnicach i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kruszynie.

Do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2010 – 2015 zostało przekazanych łącznie 46 formularzy „Niebieskiej Karty”. Odzwierciedlają one przypadki ujawnione, gdy doszło do interwencji policji lub osoby doznające przemocy same zgłosiły się ze swoim problemem do Ośrodka Pomocy Społecznej. Wiele przypadków nie wychodzi jednak poza „cztery ściany” można więc przyjąć, że skala problemu w Gminie Kruszyna jest znacznie większa. Skalę zjawiska przemocy w rodzinie obrazuje zamieszczona poniżej tabela.

Instytucja wszczynająca procedurę „NK”	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r. Według stanu na dzień 18.04.2016r.
Funkcjonariusze Policji	1	9	10	12	6	0
Pracownicy GOPS Kruszyna	0	2	1	3	2	0
Placówki oświatowe	0	0	0	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	0	0	0
Ogółem	1	11	11	15	8	0

Powyższa tabela najlepiej odzwierciedla skalę zjawiska przemocy w rodzinie. Z zebranych informacji wynika, że spada liczba „Niebieskich Kart”. W 2014r. było ich 15, w 2015r. już tylko 8, a w 2016r.-według stanu na dzień 18.04.2016r. nie ma założonej „Niebieskiej Karty”.

Procedura „Niebieskiej Karty” była głównie wszczęta przez przedstawicieli Policji, którzy najczęściej otrzymywali zgłoszenia o podejrzeniu przemocy, natomiast w drugiej kolejności są pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Analizując wszystkie „Niebieskie Karty” stwierdza się, że najczęściej dochodzi do przemocy w małżeństwie oraz w związkach nieformalnych. Osobami pokrzywdzonymi są przede wszystkim kobiety, natomiast sprawcą przemocy domowej jest mężczyzna – mąż, konkubent lub syn. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego nie mają zapewnionej podstawowej potrzeby psychologicznej jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przejawiają wiele negatywnych uczuć takich jak: lęk, wstyd, poczucie winy, co często sprawia, że występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Problem przemocy w rodzinie występuje w rodzinach, w których pojawiają się inne problemy takie jak: uzależnienie od alkoholu, problemy rodzinne, finansowe, zdrowotne itp. Analizując wszystkie przypadki można stwierdzić, że przemoc w rodzinie przestała być zjawiskiem charakterystycznym wyłącznie dla środowisk tzw. „patologicznych” dotyczy ona również rodzin z „dobrych domów”, gdzie nie występują problemy finansowe, czy mieszkaniowe. Niektórzy sprawcy przemocy, to osoby wykształcone, majątne i cieszące się

pozytywną opinią w środowisku zamieszkania. Z analizy „Niebieskich Kart” wynika, iż w większości przypadków gdzie stwierdzono zjawisko przemocy istnieje również problem nadużywania oraz uzależnienia od alkoholu sprawców przemocy. Jednocześnie stwierdza się, że dominującą formą przemocy występującą w większości rodzin jest przemoc psychiczna, która towarzyszy każdemu rodzajowi przemocy. Do najczęstszych przejawów przemocy w rodzinie należą awantury domowe, w tym awantury pod wpływem alkoholu, poniżanie, wyzwiska, krytykowanie, groźby, a także pobicia, uderzenia, popychanie, kopanie itp.

W celu zapobiegania przemocy w placówkach oświatowych działających na terenie Gminy Kruszyna prowadzone są różnego rodzaju działania zmierzające do zapobiegania agresji i przemocy. Problemy i zagadnienia dotyczące zjawiska agresji i przemocy realizowane są w ramach godzin wychowawczych, zajęć z pedagogiem, spotkań specjalistów z uczniami, prelekcji filmów edukacyjnych czy organizacji gazetek szkolnych i plakatów. Nauczyciele przez cały czas przeciwdziałają i redukują przejawy agresji (fizycznej, psychicznej, słownej), uczą alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów. Przeprowadzono różne prelekcje z funkcjonariuszami Policji w zakresie różnych przejawów przemocy szkolnej i rodzinnej, a także w zakresie „Niebieskiej Karty”

III. Cel główny programu.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Kruszyna.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

- a) monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Kruszyna,
- b) poprawa skuteczności działań osób, instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy,
- c) zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą,
- d) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do specjalistów zajmujących się problematyką przemocy,
- e) podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form, poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, plakatów, itp.

V. ZADANIA

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
2. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Kruszyna,
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
4. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
5. Oddziaływanie na sprawców przemocy,

6. Edukacja i informacja kierowana do społeczności lokalnej,
7. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy,
8. Ciągłe zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
9. Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez stałą współpracę z radnymi RG Kruszyna, sołectwami, placówkami oświatowymi, klubem seniora,
10. Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
11. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Kruszyna, a w szczególności:

- rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- świadków przemocy,
- osób stosujących przemoc,
- ofiar przemocy,
- realizatorów Programu działających w ramach tworzonego Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Urząd Gminy w Kruszynie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszynie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kruszynie,
- placówki oświatowe z terenu Gminy Kruszyna,
- Policja,
- Służba zdrowia,
- Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych w Kruszynie,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kruszynie.

Oraz stała współpraca z Sądem Rejonowym, Prokuraturą Rejonową i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie.

VIII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kruszyna na lata 2016-2020” będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie. Ze względu na interdyscyplinarny charakter programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres pięciu lat. Koordynatorem „Programu” będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszynie. Program monitorowany będzie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kruszynie.

Działania będą miały charakter:

1. profilaktyczny – propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy,
2. edukacyjny – upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym brak akceptacji dla przemocy,
3. pomocowy – specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczno-terapeutyczne, korekcyjno-edukacyjne, informowanie o miejscach i możliwościach udzielania pomocy,
4. wspierający – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie różnych instytucji.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie świadomości wśród lokalnej społeczności..
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy dlatego też, źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy, będące w budżecie GOPS przeznaczone na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz środki finansowe pozyskane z innych źródeł.